

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Abroganda Missa || Privata Marti-||ni Lvtheri ||
Senten-||tia**

Luther, Martin

Wittembergae, 1522

VD16 L 3619

Antithesis Decalogi Christi & Papae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33296

crucis mortuum pendet, sacerdotium Christi cum lege sua blasphematum & damnatum, per istos bis perfidos Iudæos. Ita sacrificium iam nemo audiens cogitat, Christi & nostri corporis crucifixionem aut laudem dei esse, sed solam missam & laicorum argentum. Et de sacrificio quidem missæ satis dictum est superius. Pecuniam autem laicorum pene asini & porci sentiunt non esse sacrificium dei. Sic peccata quoque pene omnia euacuat, quia ira, libido, rapina fere nulla sunt. Tum maiora illa incredulitatem, desperationem, contemptum dei, hypocrisis, odium iusticiæ, amoris sui, pro iusticiis coronat, & per obedientiam Ecclesiæ sanctificat. Ve mihi. Superior rerum execratissimarum & abominatissimarum magnitudine & infinita copia. Bona opera uero iam nemo etiam cogitat esse, proximo seruire, inimico benefacere, sed dare ad alta, emere missas, lac & carnes non edere, & ut dixi, leges eius seruare. Sic uides sacerdotium Christi minus posse cum sacerdotio, quam uita cum morte, cælum cum inferno consistere. Vere uere uicarius Christi est Papa, qui expulso Christo, uice & loco eius regnat & pro sacerdotio spiritus, non saltem leuiticum sed puerilissimum & laruaticum erexit.

ANTITHESIS DECALOGI

Christi & Papæ.

Parum uero est abominationi huic, Christum, Euangelium, Scholæ publicam fidem, uniuersumque sacerdotium eius aboleuisse, manum ultra licet portendit & inuadit etiam uetus sacerdotium, euacuans & legem Moysi, erectis in locum eius nouis principiis fidei. Consentunt ei in hoc & fidelissime cooperantur, meretrices illæ procacissimæ & impudentissimæ facultates Theologiæ, Parrhisiensium, Louanienſium, Colonienſium cum suis sororibus errorum matribus & fontibus. Videamus nouum illum decalogum papistarum, & incipiamus a nouissimis & crassioribus præceptis. Moyses dicit, Non concupisces, ut repetit Paulus Roma. vii. Concupiscentia ergo peccatum est, sic habet Moysi principium & lex diuina. Contra, principium fidei Parrhisiensium & Louanienſium Sodomarum cum suo Papa, est hoc. Concupiscentia non est peccatum, sed pena & infirmitas, & cum caro concupiscit aduersus spiritum, non est peccatum.

Licet ergo secundū decalogum Papæ sanctissimi sanctissimum, concupiscere, sine peccato, & Moses mentitus est dicens, Non concupisces, & omnes qui cum Mose senserunt, & ille qui Mosen iussit loqui. Euacuato autē Mose, simul Christus euacuatus est, quippe cum gratia eius non sit opus habentibus illam sanctam concupiscentiam, decalogo Papæ defensionem & libertatem donatam. Sic Barabam oportet dimitti & Christum crucifigi.

Dispensatiōes
Papisticæ.

Scrutū pecto
ris.

Parrhisiensū
furor.

Predæ Papi-
sticæ.

Secundo Moses dicit, Non dices falsum testimonium aduersus proximum tuum, in quo omne mendacium contra proximum prohibetur. Decalogus Papæ quid statuit omnia iuramenta, uota, promissa, pacta, federa, dirumpit de plenitudine potestatis, si quæ facta sunt, præter uel contra auctoritatem Romani pontificis, præsertim si uergant, in Ecclesiasticæ libertatis & personæ, rerūq; spiritualium (id est, pecuniæ Sardana-palorum) diminutionem. Deinde etiam solum pontificis scrutinium pectoris, propriūq; motus sufficit ad rumpenda quæcūq; promissa uel pacta. Quia plenitudo potestatis residet in eo. Euacuatum est itaq; mandatum dei, & secure licet mentiri, fallere, mutare proximo, modo accedat principium fidei Papisticæ, & decalogus sanctissimi Parrhisiensium uero dilatabūt hanc partem decalogi Papistici, dum docent, non præceptum sed consilium esse, diligere inimicū, & benefacere malefacientibus. Si igitur inimico quicquā promiseris, tuto poteris negare, falsum testimoniū dicere, & non seruare sine peccato, cū seruare fidem sit opus dilectionis. Quod si Moses exegerit præceptū suo decalogo, remittes eum ad dominū decanum Parrhisiensium, qui decreuit esse consilium. Et ubi noluerit acquiescere, scribes contra eum iratam Epistolam, & damnabit eū Apostolorū exemplo, fineratione adiecta. Quia damnatio almæ facultatis equipollet uni articulo fidei & est principium fidei.

Tertio, Moses dicit, Non furtū facies, in quo omnis contrectatio illicita alienæ rei prohibet, Decalogus autem Papæ dicit sic, imo furtū potes libere facere. Exempli gratia, si habeas res iniuste acquisitas, da mihi partem, de reliquo tecū dispenso, ut possis retinere, Ecce (inquit) bullā & sigilla, uel illam Episcopi Cardinalis Moguntini, nuper Halli promulgatā. Vides hic deū

ipsum cuius sunt omnia, nosse dispensare in te proximi, sed mandat reddi & non teneri, adhuc Papa audet impudenti fronte in os creatoris sui dicere, imo retineat, modo mihi & Cardinali meo partem pendat. Hoc principium fidei, iterum Parthienses iuuant, consilio illo dilectionis, cum non sit necesse diligere inimicum, possum eius bona furari & retinere, optima conscientia, cum sit opus dilectionis, non nocere aut reddere ablatum inimico. Si non diligere non est preceptum, nec ullum opus dilectionis preceptum est. Vide magistrorum nostrorum sententia & principia fidei Christianissima.

Quarto, Moses dicit, Non mechaberis, in quo tota libido prohibetur. Ut sanctissimus hoc mandatum enervet, longum fuerit recensere, nusquam enim sic insanit Satanas per Papam, atque in castitate & libidine tractanda. Primum & si non prohibet uerbo castitate nec scortari docet, cogit tamen scortari, decreto suo intolerabili & perditissimo de coelibatu totius sui sacerdotii, tam late patens, cum tam rara & angusta sit castitatis gratia. Quid ergo facit aliud dum fert legem castitatis super eos, qui continere nec possunt nec debent, quam ipso opere dicit, Ite, scortemini & quod & faciunt & ipse permittit impune. O quis queat hanc unam rabiem Satanae in perdendis animabus, hac lege plusquam sacrilega satis cogitare? Non ergo docet libidinem sed duobus peioribus modis ea auget. Cogendo ad impossibile per prohibitionem, & permittendo peccare per indulgentiam. Ego credo, si scortari preciperet, non tantas libidines multiplicaret. Præter hæc in quibusdam casibus a seipso tyrannice confectis, dirimit coniuges, alios copulat, sed sic ut alter coniugum debiti petendi iure careat, tum aliquos nec reddere posse decernit, sed pati debere ut alter accipiat. Hoc nihil aliud est, quam conscientiam adulterio illaqueare, ubi adulterium non est. Sic dum eos copulat, alterum urget ad adulterium, & pro solatio docet, ne petat nec reddat ex animo. O furiosum furorē, sexus copulare nudos, & mādare ne petat aut reddat sed patiantur debitum. Scilicet his impossibilibus legibus Satanas delectatur, in perditione animarum. Quid ergo ista lex aliud docet, quam, Ite & adulteremini, sed inuolutari &

Celibatus pa-
pisticus.

O calamitas
calamitatum.

Satanæ in hoc præcepto defuit operculum & species, cum sola libido sit crassior & manifestior, quã ut possit ulla specie præcipi, ideo uertit se in aliam partem, & prohibendo negandoq; eam, multo uulgatiorem & liberiolem fecit. Certissimus enim fuit, impossibilem esse tam uulgatam castitatem, ideo quod præ publica turpitudine præcipere non audebat, per impossibilem legem præsumpsit & effecit. Quid uero Parrhisienses hic facient, cum consilio suo, inimici illi inimicorum, forte cū abstineret ab uxore, filia, famula, inimici sit solius dilectionis opus, quæ sola implet legem, teste Paulo, licebit iuxta principiū fidei Parrhisiensis adulterari, scortari, libidinari, sed non nisi cū uxore inimici.

Quinto Moses dicit, Non occides, Hoc uero mandatum, cum in eo caritas eximie præ cæteris emineat, Papa cū suis Gommoris, præcipuo ludibrio habet, ut de euacuando taceam. Primum, cum omnis ira hic prohibeatur, Papa docet bellare & sanguinem fundere, etiã suos Episcopos & sacerdotes. Deinde gladium & brachium seculare in manu sua esse iactat, & quos bellare iusserit, cælo sublimiore donat. Breuiter, homicidarum Episcopus est, Papa, audacter docens & iubens occidere, quoties uoluerit. Hic non dimittit tantum Barrabam, sed iubet esse Barrabam, coronatq; gloria ut obedientiæ filios, qui hoc mandatum dei, se autore, quã audacissime præuaricati fuerint. Iam uero inimicos diligere, iniuriam ferre, alteram maxillam præbere, pallio tunicam addere, fonti huic iustitiæ, summa iniquitas est nullo modo cõmittenda. Vim ui pellere iura permittit, inquit sua decretalis sacerdotio isto dignissima. Sic irã, inuidiã, & omnia mala hoc præcepto prohibita alit in hominibus, & crucem Christi extra mundi fines eliminat. Atq; hic omitto recensere pontificū bella, Neapolitana, Veneta, Gallica, Germanica? Deniq; ubi nõ bellant furiose istæ bestiæ. Parrhisienses uero principatores fidei hic paulo sunt subtiliores, quanquã & ipsi præcipue in hoc præceptum, id est, in caritatem insaniant. Non docent iniquitatem, sed consiliū esse, inimicos diligere, o dientibus benefacere, orare pro persequentibus, benedicere ma

Bella papisti
ca.

ledicentibus, prebere maxillam alteram, dare gratis, mutuare sine spe. Quæ omnia Christus Matth. v. inter præcepta numerat, aperit enim ibi os suum & docet, non consulit. Et in fine dicit, Qui audit & non facit hæc, similis est uiro ædificanti super harenam. Et in medio, qui ista non faciunt, nihil esse meliores publicanis & peccatoribus. O audacem, o temerariam, o plane furiosam & blasphemam scholam Parrhisiensem, ut impudenti & impuro ore in Christum dominam omnium blasphemant! Igitur iuxta principium fidei Parrhisiense, nihil minus licet facere, quàm Papa facit contra hoc præceptum, quia cum caritatis sit, non occidere, non maledicere, possumus secure inimicum perdere, in corpore, rebus & fama. Nihil differunt Papa & Parrhisienses, nisi quod ille iubet, hi licere dicunt. Principia ergo fidei Parrhisiensis in summa sunt, licere facere contra sex ultima præcepta dei, absq; peccato, si spectes intentum Satanae per os eorum loquentis.

Sexto, Moses dicit, Honora patrem tuum & matrem tuam. Hoc præceptum quâuis passim uulgi licentiosissime transgreditur, sicut & omnia alia, ut est hodie in Ecclesia iuuentus nimis libera & misere neglecta. Neq; enim eius instituendæ & curandæ ulla ratio habetur, præsertim in Academiis, & uulgari-
bus artificibus. Ruit ipsa præcepta, in omnia flagitia, libidinis, com-
messationis, ebrietatis, luxuriæ, ut nulla sit spes etiam futuræ
alicuius unquã moderationis. Papa autem, Episcopi & Theo-
logi pro hac re omnium maxime necessaria, uentrem suum cu-
rant, cum hic proprie & unice uigilare deberent. Sed urget Pau-
li prophetia dicentis, Etunt in nouissimis diebus parentibus
inobedientes. Tamen singulari modo soluit Papa cum suis Go
morris hanc legem dei. Nam si nondum intelligis lector, non
hoc detestor in Papa & Academiis, quod more uulgi, diuina
mandata opere transgrediuntur, & ipsa uiuendi conuersatione
priuatim peccant. Non super hac re mihi cum eis quaestio & lis
est. Ferendum enim sicut & uulgi, erat hoc eorum malum, cum
sit peccatum in solos mores, & nulla specie commendatū, ipsa
sua manifesta turpitudine coram omnibus reprehensum, ideoq;

Scandala Ec-
clesiæ.

spei & pœnitentiæ & respicientiæ est adhuc locus in ista miseria. Sed hoc detestor, hoc pugno, quod cū sint uice pastorum, lupos agunt, & uerbo rationeq; ipsa docendi, mandata dei soluant, non solū minima, quos Christus minimos, id est, nullos facit in regno cœlorū, sed ipsa maxima & profus uniuersa, & sic docent ac perdūt homines. Hic nō in mores sed in fidē peccatur. Hoc malū specie ueritatis & principioꝝ fidei cōmendat. Quod si receptū fuerit, nec spei nec pœnitentiæ ullus locus reliquus est. Imo spem faciunt, si errorem istum anima sequantur, pœnitentiā exigunt, si nō sequantur. Hoc malū abominatæ peruersitatis uulgus nō operatur, sed patitur a suis Episcopis, magistris, pastoribus, cuius nulla profus est comparatio ad peccata operū. Ideo hic non tacendū, nulla patientia habenda, nulla modestia seruanda est. Sic dum concupiscentiā negant peccatū in nono & decimo præcepto, simulant se utrunq; præceptū docere in speciem, reuera autem docent concupiscere & soluūt dei mandata. In octauo dum mentiri & fallere docent, simulant tamen, hoc non esse fallere neq; mentiri, sed obedire Papæ & Ecclesiæ, per hoc & deo, uoluntq; hoc credi pro ueritate & principio fidei, siue seruetur opere, siue nō seruetur. In septimo, in speciem docent non furandū, & iactant dei mandatum, sed reuera docent furandum, dum res iniuste possessas iustificant. In sexto nihil ita iactant, ut castitatē & cœlibatū in specie, sed impossibili & non necessaria lege, tum casibus suis effictis, plus, libidinis occasionaliter docent, quam ulla tentatio aut pruritus carnis unquā potuisset inuehere. In quinto, docent non occidendū magno boatu, ut credas eos impensissime uelle dei præceptum docere. Verū dum docent, licere irasci, bellare, uindicare, pacem rumpere, tum inimico non benefacere, non benedicere maledicentibus, non orare pro persecutibus, nō dare gratis, non mutuū dare absq; spe, omnibus modis hoc præceptum docent transgredi, & in uniuersum, dum docent, consiliū esse, diligere inimicū, totā legē dei non solum ipsi transgrediunt, sed aperte & negant & contrariū docent, cum Paulus dicat. Plenitudo legis est dilectio. Ideo de eis dixit Paulus, quod in hypocritis lo-

quuturi essent mendaciū. Et iterū, Speciem pietatis habituros,
cuius uirtutē abnegarent. Et Christus, uenturos pseudoprophe-
tas & pseudochristos, sed in nomine eius, & lupos rapaces sed
sub uestimentis ouiu. Dicunt. n. se docere dei mandata, idq; uo-
lunt credi pro principiis fidei, sed docent mandatorū omnimo-
dā transgressionem. Quare super doctrina mihi cū eis bellum
est, & esse debet omni Christiano, non super uita solum. De doctrina
contendi.
Vnde quod apud eorū Aristotelem dicit Demodocus. Milesi inspi-
pientes quidē nō sunt, faciunt tamen ea quæ faciunt insipientes.
Ita possumus & nos dicere, Parrhisienses & Papistæ, Ebionitæ,
Montani, Pelagiani, Turcæ & Antichristi nō sunt, faciūt tamē
ea quæ faciūt Ebionitæ, Montani, Pelagiani, Turcæ & Anti-
christus. Neq; n. ulli unquā hæretici fuerunt, qui possint Parrhi-
sienibus & Papistis comparari. Nulli em̄ totū Euangeliū, totā
fidem, totū Christum, totā legem Mosi negauerunt, damna-
uerunt, contraria docuerunt, nisi isti Parrhisienses seu Papistæ,
sed sub specie & nomine Christi, ideo omniū hæreticorū abo-
minationes prædictæ sunt confluræ ceu in sentinā quandam
nouissimam sub Antichristo. Et huius sentinæ lacunas esse pro-
bant iā seipsas, alma ista facultates Theologiæ, Parrhisiensis Sentina om-
niū hæreticorum
secta Papisti-
ca.
Academiæ, & suæ sorores Odollæ & Olibamæ.

Videamus itaq; ut & in hoc quarto præcepto libidineſ Papa-
cū suis. Species eius est, dū dicit, Parentibus esse obediendū, sed
res eius est, Parentibus non esse obediendū, dum obedientiam
Papæ & Romanæ Ecclesiæ aduersari & extolli facit, nō solū su-
per parentū, sed & super regū & principū, imo super dei obedi-
entia. Quā secure quā impudenter docet, quātas aureolas in cælo
pmittit, si qs autoritate Ro. pōtificis, etiā parentes occiderit, ut
obedientia & reuerentia taceā. Nōne Imperatoris Henrici quarti Imp. Henricus
V.
filiū hoc principio fidei docuit & armavit in patrē donec & im-
perio & uita patrē filius spoliaret ignominiosissime obediens
ille filius Romanæ Ecclesiæ & sanctissimo uicario dei. Quoties
autem populos docuit, a suis regibus desciscere, rebellare, &
nihil minus facere quam obedire? Receptum itaq; est hoc prin-
cipium fidei, Parrhisiensibus principiis quam simillimum,
ut is summo merito pius sit, qui parentibus suis inobediens,

In ipsa con-
uerſa ſcholarū

& aduerſatus fuerit autoritate Ro. pontificis. Quia (Inquit) ſpi-
ritualis pater & mater maior eſt quā carnalis, cum maledictus ille
& abominandus, in hoc ſpiritualis eſſe pater deberet, ut doce-
ret filios obedire parentibus & noſſe mandata dei, niſi ubi pa-
rentes aduerſus deum aliquid mandarent. Nunc autem ſoli ſuæ
libidini & abominandæ uoluntati cedere docet obedientiam
parentum. Hæc portenta audiunt lupanaria illa ſcholarum, &
ſedent ſicut ſcorta proſtitutiſſimæ libidinis, & ſui lenonis uerba
cum deuota obedientia & reuerentia amplectuntur & ſequuntur,
ſicut obedientes filii Eccleſiæ, ſuntque illam fulmine illo ſuo
piſto & ludicro, quoties libet, rumpere obedientiam parentū,
regum, principum, pacta, federa, & omnia tam diuina quā hu-
mana, cui oportuit unumquemque noſtrum mille ceruices obie-
ctare, ſi haberet, dum uidemus miſerum ualgū illius futiſſimis
bullis territum, nihil non facere & omittere, quod ille execran-
dus per Satanam cogitare poteſt.

Huc pertinet, quod laqueo animabus poſito, prohibet clau-
deſtina matrimonia, & tamen contracta confirmat, inuitis pa-
rentibus, ita filios & filias parentibus rebellare, & contra eorum
uoluntatem, matrimonium ſeruare docens, qui ſi dimitteret
ius parentū intactum, & obedire doceret filios parentibus, nihil
opus foret ſua ſtulta & ſtolida lege de claudeſtinis matrimoniis.
Quin autoritate parentum, iam dudum nulla eſſent, nunquam
etiā fuiſſent claudeſtina matrimonia, ſcientibus filiis, non paſſu-
ros parentes, eorum occulta ſponſalia. Et tamen hanc inobe-
dientiam ueſtit non ſolum ſpecie prædicta Ro. pont. obedi-
entia, ſed quod matrimonium ſacramentum & liberū eſſe uult,
quod ipſe tamen infinitis laqueis uexatum, tenet captiuiffimū.
Ita docet mandatum dei tenendum ſpecie uerborum, reuera
autem docet conculcandum, impiis ſuis legibus. Sciant itaque pa-
rentes ſibi ius eſſe, matrimonia filiorum irrita faciendi, & filii
ſciant ſeſe obedire debere in his & in omnibus, quæ contra deū
non ſunt, parentibus ſuis, & matrimonia ſua occulta nihil eſſe,
niſi ea demum impetrent humili prece a parentibus rata habe-
ri, & execrentur, Papam iſtum aduerſarium dei cū ſuis legibus.
Dic mihi,

Die mihi, cur non fuere clandestina matrimonia in populo
Israel & unde hic titulus iuris in Ecclesia, nisi ex Satana &

Idem de filiis religionem ingredientibus iudicandum est, ut
parentes ius habeant eos extrahendi, si inuitis eis fuerint ingressi
uel opus eis habuerint, nihil curata hypocrisi, si interim uoue-
rint, rasi & uncti in sacerdotes fuerint. Nihil est coram deo, qd'
per parentum inobedientiam gestum est. Sicut nihil est, si con-
iunx inuito coniuge religiosus aut sacerdos fiat. Quia enim hic
nihil est, si iacet coniunx, ad cultum dei sese transiisse, tam
nihil est, quod Papa mentitur, dum filiorum inobedientium
religionem defendit aduersus mandatum dei, dicens, cultu dei
esse super parentum obedientiam. Non est cultus dei religio,
sed fingitur. Cultus dei est, obedire mandatis eius, alioqui oes
monachos fieri oportebit, cum cultus dei communiter & idem sit
omnibus preceptus hominibus. Non enim est distinctio ulla in
uero cultu dei, sed in hypocritico illo ex hominibus introducto,
qui ut mandato dei, id est, uero cultui cedere teneatur, quis est
tam Louanienfis aut Parrhisienfis Theologus ut non uideat?

Hæc de secunda tabula, uenimus nunc ad primam tabulam,
& tria prima mandata, ubi nescio, an tacendum uel loquendu
sit, adeo non possum consequi uerbis, monstra & abomina-
tiones papistarum in his preceptis. Iocum dixeris ea, quæ in præ-
cedentibus horrendis horroribus uidimus, quibus tantum in le-
gem dei insaniunt. In illis uero non tantum legem damnant,
sed omnia quæ in gratiam, fidem, Euangelium, Christum di-
ci & fieri (excepta specie) possunt, dicunt & faciunt. Quid enim
amplius facerent, dum non modo contraria docent, sed & dam-
nant, exurunt, maledicunt, blasphemant, persecuntur man-
data dei, ut summam omnium hæresim, blasphemiam & abo-
minationem sed sub nomine Christi, pro gloria dei, zelo fidei,
& amore pietatis, quam Paulus *μωρφοσι* pietatis uocat. Atque
ut inde ordiamur. Principium fidei illorum capitale est huius-
modi, Hominem posse ex naturalibus uiribus faciendo quod
est in se implere omnia mandata dei. Ex quo capite, quæ mem-
bra pendeant, uide. Primū, quod gratia dei hominibus non est

Reuocare e
monasterijs fi-
lios.

Primam tabulam
legis prorsus
inductam esse
a Sophistis.

K

Hofes gratie
qualia doceant.

neccffaria, ex parte facientis, neq; ex parte faciendorum, quod etiam rotundis uerbis impudenter habent eorum libri, fed ex parte exactoris dei, ut qui mandata fua impleri non eft contentus, nifi in gratia impleantur. Ex quo ulterius fequitur, coelum effe claufum & infernum paratum homini, fuma iniquitate dei. Nempe, non propter peccata hominis, neq; propter non impleta mandata dei, fed propter tyrannicam & arbitriam exactiorem dei. Prima ergo gloria dei, qua habet a Parrhifienfibus & omnibus Papiftis, quod deus iniquus eft, inique damnat, inique negat regnum, nulla hominis culpa, fed fola fua proterua, non neccffaria uoluntate, fic eos ex animo sentire, arguunt praedicta dogmata, quantumlibet fimulent amorem dei. Non poteft cor tuum non odiffe eum ex animo, quem credis fuperflua & non neccffaria, tum impoffibilia, a te nulla caufa, nifi mera propria libidine, exigere, fic ut illi de deo credunt & docent. Sic baptifamur, no quod neccffe fit, pro uincendis peccatis, cum naturalia fint integra, qua poffunt peccata uincere, & mandata dei implere, quia crudelis libido dei hominum uexandorum, nulla neccffitate id exigit. Ita Chriftum cogimur crucifixum credere, non quod nobis eo fuerit opus, fed libidini diuinae tyrannicae, fic oportet fatifieri. Breuiter, quicquid Chriftus eft, & in Chrifto nobis donatum eft, fuperfluum & non neccffarium eft, fi nos & naturalia noftra fpectes, fed neccffarium folum, fi dei exactiorem fpectes. Poteftis haec negare uos Parrhifienfes a uobis fentiri & doceri? Nonne libri ueftri extant, ipfaq; a deo nouiffima determinatio, in qua principium hoc fidei afferuiftis? Et quomodo poteftis negare haec omnia ad ipfum fequi? Chriftum plane non neccffarium facitis ex parte noftri. Ideo aperte negatis ipfum effe Ihefum, id eft, faluatorem hominum, affertis autem potius fatifactorem exactiorem iniqui dei. Nec liberauit nos a peccatis, qua nulla funt, fi liberum arbitrium uelit facere, quod eft in fe, fed ab exactiorem, ultra peccata & mandata, in homines fauiente. Ecce corpus facrae theologiae Parrhifien & Papiftarum ex latere uno.

Ex alio latere, aliud principiu fidei, Homine poffe faciendo quod eft in fe, infallibiliter & neccffario mereri gratiam, fed de

congruo? Nonne sic docetis almæ facultates? Docetis ergo per hoc, posse nos satisfacere et vobis, etiam iniquæ dei tyrannidi, ut misero & superfluo Christo non reliquus sit saltem blasphemissimus ille honor, quo non saluator hominû seu Ihesus, sed satisfactor diuini tyranni & exactoris diceretur. Iam enim nos ipsi gratiam possumus absq; mediatore impetrare, ac sic iâ bis superfluus est Christus, iam nec necessarius etiam ex parte dei exactoris. Vereor autem ne lector pius non credat hæc horrendis horribiliora doceri in Academiis. Quapropter te oro Christiane frater, uera me credas loqui, testes inuoco, eorum libros extantes, & conscientias tum ipsorûmet, tum omnium qui legerunt eorû libros. Scio, dices, rabiem istam superare omné captum, omniumq; fidem, sed ut audis, ita res habet. Sequitur ergo ut Christum dupla rabie negent, utraq; immensa, dum naturalia nostra affirmant. Quid enim refert simulata confiteri eum, quæ duplo hoc sacrilegio non necessariû affirmas. At uides ergo Petrum Apostolum in nullos alios, quâ in istas lacunas Papistice sententiæ fuisse locutum, ubi dixit. ii. Pet. ii. Erunt in uobis magistri mendaces, qui opiniones perditionis iuxta introducent, & dominum qui eos mercatus est negantes, per quos uia ueritatis blasphemabitur. Quæ sunt opiniones perditionis nisi dogmata ista perditæ perditorum hominum, principia fidei Parrhisiæ & Papeñ? Qui magistri mendaces, nisi Magistri illi nostrales, Quercus illæ, pastores potecorum, imo spinæ rhamni & uepres in uinea domini? Iam Christum negasse, deum negasse est. Siquidē diuinû consiliû & beneplacitû (quo Christû esse uoluit) nõ necessariû sed superfluû asserere, quid est, nisi deû ipsum nõ necessariû & superfluû asserere, atq; idē est nullû deû asserere. Tu nunc uide, ubi manent illa tria mandata, Vnum deum cole, Nomen eius honora, Quietem ei sanctifica? Ista Theologia potius sic dicit, Dico deum colendum, sed tu ipse esto tibi in deû. Dico, nomen eius reuerendû, sed tu ipse nomen tuû extolle. Dico, Quietē eius sanctificandâ, sed tu per teipsum operare, nõ illû sinas operari. Sed nûc locus nõ est præcepta interpretari. Sûma autē est hæc, q; cû homo ex seipso sit massa iræ,

Contra mer
tū de cōgruo.

Mandata primæ tabulæ interpretatur.

non potest nisi peccare & iram mereri de die in diem magis, donec audiat & credat Christum esse saluatorem suum, pro se mortuum, ut a peccatis liberaretur, cum quo auditu intrat spiritus, & diffusa charitate, deum diligit, glorificet nomen eius, & ferrius a propriis, sinat deum solum sua opera in ipso operari. Sic tria mandata dei, summe necessarium requirunt Christum, quæ illi superfluum faciunt, dum naturalia peccato liberant citra Christum, & sic loco Christi lib. arbi. loco dei idolum cordis, perditionis opinionem erigunt, & sic Christum cum toto nouo testamento negant, & tria prima precepta solunt.

Vtinam aliqua Parrhisiensis quercus aut porcus eius glandi uorax surgat, & rationem suæ determinationis Parrhisiensissimæ reddat, quo liceret, abominationes istas copiosiore tractatu sub lucem producere, & orbi ostendere portenta ista tartarea in Academiis titulo Theologorum regnantia. Nunc ratio temporis & suscepti argumenti latius agere non finit, alioqui & de dispensatione uoti dixissem, in quo Papa abominabilis sibi regnum arrogat, quod tamen agam, ubi de monachorum uotis scripsero, pro liberanda misera iuuentute ab immunda ista castitate uotorum. Comparemus itaque hos duos dei & Papæ decalogos, ut uideamus, quæ non aliter, sub nomine legis diuinæ legem transtulerit, quæ sub nomine sacerdotii Christiani, sacerdotum transtulit, & pro lege dei, leges suas, pro sacerdotio Christi sacerdoti suum, id est, abominationem in loco sancto statuerit.

DECALOGVS.

Antithesis legum dei & Papæ.

DIVINVS,

PAPISTICVS.

Nō habebis deos alienos coram me.

Dicito, non habendos deos, sed habeto deos alienos.

Non assumes nomen dei tui in uanum.

Dicito, nomen dei non assumendum, sed tamen assume.

Sabbatum sanctifices.

Dicito, sabbatum sanctificandum, sed tu operare.

Honora parentes.

Dicito, parentes honorandos, sed rebella & occide eos.